Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Dziecko z doświadczeniem migracyjnym , PG_00194449		
Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	1.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Dorota Jaworska	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15	0.0	10.0	25

Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest pogłębienie wiedzy oraz rozwijanie umiejętności studentek i studentów w zakresie rozumienia sytuacji dziecka z doświadczeniem migracyjnym jego rozwoju psychicznego, społecznego i edukacyjnego a także przygotowanie do planowania adekwatnych działań edukacyjnych i wychowawczych w środowisku przedszkolnym i szkolnym.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[PPWJ5_W17] ma pogłębioną, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat procesów komunikacji społecznej oraz ich prawidłowości i zakłóceń	K_W17 Studentka/Student rozumie procesy komunikacji międzykulturowej zachodzące w środowisku edukacyjnym dziecka i potrafi rozpoznawać ich zakłócenia.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[PPWJ5_W08] ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat praw dziecka oraz osoby z niepełnosprawnością a także sposobów ich egzekwowania oraz ich propagowania w środowisku zarówno przedszkolnym i szkolnym jak i pozaprzedszkolnym oraz pozaszkolnym	K_W08 Studentka/Student zna prawa dziecka w kontekście migracji i uchodźstwa oraz sposoby ich ochrony w praktyce przedszkolnej i szkolnej.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[PPWJ5_K06] ma kompetencje społeczne umożliwiające trafne rozpoznawanie specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie dzieci lub uczniów, a także podejmowanie współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk	K_K06 Studentka/Student posiada kompetencje społeczne umożliwiające współpracę z rodziną dziecka migrującego oraz instytucjami działającymi na rzecz dziecka.	[SK5] realizacja zadania problemowego
[PPWJ5_U14] ma umiejętności pozwalające na skuteczne wykorzystywanie w pracy z dzieckiem lub uczniem informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza i rodziców lub opiekunów dziecka lub ucznia	K_U14 Studentka/Student potrafi analizować sytuację dziecka z doświadczeniem migracyjnym z wykorzystaniem wiedzy pedagogicznej, psychologicznej i międzykulturowej oraz interpretować informacje pochodzące od specjalistów i rodziny dziecka.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[PPWJ5_U01] ma umiejętności pozwalające na dokonywanie obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizowanie ich z wykorzystywaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponowanie rozwiązań problemów	K_U01 Student/ka posiada umiejętności pozwalające na dokonywanie obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych z udziałem dziecka z doświadczeniem migracyjnym, analizowanie ich z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponowanie adekwatnych rozwiązań problemów.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport

Treści przedmiotu

1. Dziecko w kontekście wielokulturowości i migracji podstawowe pojęcia i uwarunkowania edukacyjne.

2. Doświadczenie migracji i uchodźstwa z perspektywy dziecka psychologiczne konsekwencje migracji, szok kulturowy, procesy adaptacji i akulturacji.

3. Funkcjonowanie dziecka z rodziny migrującej w przedszkolu i szkole potrzeby rozwojowe, edukacyjne i wychowawcze.

4. Specjalne potrzeby psychologiczne i edukacyjne dzieci z doświadczeniem migracyjnym.

5. Dziecko w klasie wielokulturowej różnice kulturowe i ich znaczenie dla pracy dydaktyczno-wychowawczej.

6. Komunikacja i wrażliwość międzykulturowa w relacji nauczycieldziecko.

7. Narzędzia pracy dydaktyczno-wychowawczej wspierające dzieci cudzoziemskie oraz współpracę z rodziną.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Projekt badawczy	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Dąbrowska A., Szumilas E.M. Uczniowie z rodzin migracyjnych w szkole ORE Warszawa 2017. Grzymała-Moszczyńska H., Grzymała-Moszczyńska J., Durlik J., Szydłowska P. (2015). (Nie)łatwe powroty do domu. Funkcjonowanie dzieci i młodzieży powracających z emigracji. Warszawa: Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka. Kawczyńska-Butrym Z., Kruk M. Instytut Socjologii Uniwersytet UMCS Wsparcie społeczne dla rodzin migracyjnych w Polsce, Opracowanie w ramach projektu polsko-norweskiego - POLFAMIGRA Polish famale migrants and their familie - a study of care deficyt. Klorek N., Kubin K. (red.), (2012), Innowacyjne rozwiązania w pracy z dziećmi cudzoziemskimi w systemie edukacyjnym, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Warszawa Międzykulturowość w szkole. Poradnik dla nauczycieli i specjalistów (2015), Białek K. (red.), Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa.
	Uzupełniająca lista lektur	Inny w polskiej szkole (2010), E. Pawlic-Rafałowska (red.), Miasto Stołeczne Warszawa. Januszewska E. (2019), Dziecko czeczeńskie w Polsce między traumą wojenną a doświadczeniem uchodźstwa, Wyd. Adam Marszałek, Toruń.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Dziecko w warunkach wielokulturowości i migracji Jak doświadczenie migracji wpływa na funkcjonowanie dziecka w środowisku edukacyjnym? Jakie wyzwania i zasoby wnosi dziecko z doświadczeniem migracyjnym do grupy przedszkolnej lub klasy szkolnej? 2. Psychologiczne konsekwencje migracji i uchodźstwa z perspektywy dziecka Jak dziecko przeżywa zmianę kraju, języka i środowiska społecznego? W jaki sposób objawia się szok kulturowy i proces akulturacji u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym? 3. Dziecko z rodziny migrującej w instytucji edukacyjnej Jakie potrzeby edukacyjne i emocjonalne dziecka ujawniają się w relacji z przedszkolem lub szkołą? Jak nauczyciel może wspierać dziecko w sytuacji napięć między środowiskiem rodzinnym a szkolnym? 4. Specjalne potrzeby psychologiczne i edukacyjne dzieci z doświadczeniem migracyjnym Jak rozpoznawać trudności adaptacyjne, językowe i emocjonalne u dziecka z doświadczeniem migracji? Jak planować wsparcie edukacyjne z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji dziecka? 5. Dziecko w klasie wielokulturowej Jak różnice kulturowe wpływają na funkcjonowanie dziecka w grupie rówieśniczej? Jak organizować pracę dydaktyczno-wychowawczą, aby wzmacniać poczucie bezpieczeństwa i przynależności dziecka? 6. Komunikacja i wrażliwość międzykulturowa w pracy z dzieckiem Jak budować relację nauczycieldziecko opartą na wrażliwości międzykulturowej? Jak reagować na nieporozumienia komunikacyjne z perspektywy dobra dziecka? 7. Narzędzia pracy dydaktyczno-wychowawczej z dzieckiem cudzoziemskim i jego rodziną Analiza przykładowych narzędzi i dobrych praktyk wspierających dziecko z doświadczeniem migracyjnym w przedszkolu i szkole. Projektowanie prostych działań edukacyjnych uwzględniających potrzeby dziecka i współpracę z rodziną.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.